

Ejendomme. Men man maa ikke stramme de økonomiske Betingelser for at komme i Betragtning ved Erhvervelse af disse Brug, saaledes at den ubemidlede Landboudom holdes ude, og det kun bliver Smaagaardmændsbørn, der kan faa disse Hjem. Noget saadant er vi i Virkeligheden i høj Grad inde paa i Øjeblikket ved de store Krav, vi stiller til dem, idet de skal skaffe $\frac{1}{10}$ af Byggeomkostningerne og alt, hvad der medgaar til Anskaffelse af Besætning og Inventar. Det vil i mangfoldige Tilfælde være umuligt for Børn af Husmænd, Haandværkere og Landarbejdere at komme i Besiddelse af disse Brug, og derfor har jeg ment, at det var rimeligt at nedsætte Kravet, saaledes at man kan udlaane hele den Sum, der gaar til Bygningerne.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich var i sine Betragtninger i Virkeligheden inde paa meget af det samme som det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, og jeg behøver derfor ikke at gentage min Besvarelse. Men derudover fremkom det ærede Medlem Hr. Ulrich med nogle andre Bemærkninger, idet han f. Eks. sagde, at han vilde være villig til at skaffe disse alt for smaa Husmandsbrug Tillægsjord, men under hvilke Former, paa hvilke Omraader, og ad hvilke Veje, det ærede Medlem ønskede at løse dette, ogsaa efter hans Mening, meget vigtige Spørgsmaal, gav han ikke nogen som helst Anvisning paa. Det kan ikke nytte noget, at man staar op her og siger, at man indser Nødvendigheden af og er villig til at gennemføre en saadan Reform, naar man ikke vil anvise de Veje, som fører til Maalet. Vi erkender alle sammen her, at det vil være af overordentlig stor Betydning for disse smaa Husmandsbrug at faa Tillægsjord, men naar vi erkender det, maa vi ogsaa erkende, at Erfaringen viser os, at det i Praksis er uhyre vanskeligt, for ikke at sige umuligt, for dem at skaffe sig denne Tillægsjord ved Køb af Jord i fri Handel, og hvis man derfor virkelig vil naa noget i den Retning, er der ingen anden Vej end at gennemføre Bestemmelsen om Ekspropriation. Efter min Mening er der mindst lige saa stor Nødvendighed for at gennemføre Ekspropriationsbestemmelsen i Forbindelse med Erhvervelse af Tillægsjord som i Forbindelse med Oprettelse af nye Brug, thi til Oprettelse af nye Brug kan man naturligvis nok købe Jord, selv om den i Virkeligheden bliver alt for dyr, hvis man vil ofre de nødvendige Pengemidler fra Statens, Samfundets Side, men det vil i mange Tilfælde medføre højere og højere, stadig stigende Jordpriser. Men det

er ikke tilstrækkeligt, hvis man vil skaffe Tillægsjord, for det vil i mange Tilfælde være ganske umuligt at skaffe Tillægsjord, thi de omliggende Ejendomme vil ikke sælge den Jord, de har, de vil beholde den, og det er derfor ganske nødvendigt at faa en saadan Ekspropriationsbestemmelse.

Det ærede Medlem sagde, at det, som vi foreslaar: at ekspropriere til Grundværdien, vilde være en nydelig Pris for de paagældende Ejendomme og den paagældende Jord, idet Handelsværdien er meget højere end den Sum, Ejendommen er vurderet til — og deri er jeg ikke helt uenig med det ærede Medlem. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sagde, at det var ikke den virkelige Produktionsværdi af Jorden, for den er omtrent den samme som Grundværdien. Jeg tror nu, at det ærede Medlem Hr. Ulrich maaske har overdrevet noget, men jeg tror ogsaa, det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har overdrevet, thi det er min Erfaring — og det tror jeg, mangfoldige Landmænd vil give mig Ret i —, at den Grundværdi, som Jorden er ansat til, svarer hverken til Produktionsværdien eller Handelsprisen, og derfor vilde det være i høj Grad forsvarligt, om man indførte en saadan Ekspropriationsbestemmelse, hvorved man ikke alene kunde skaffe Jord til Oprettelse af nye Brug og til Tillægsjord, men ogsaa kunde medvirke til, at Grundværdien blev sat noget højere, end den hidtil er blevet. Jeg ved vel, at det vil betyde en højere Skattebyrde for Landbruget, men det har altid været min Opfattelse, at Landbruget ligesom andre Erhverv i vort Samfund bør betale den Skat, det tilkommer det at betale. Naar vi har Ejendomsskyldloven og Loven om Jordvurdering, efter hvilke det er Meningen at faa fat i den virkelige Handelsværdi, er der ingen som helst Mening i at opretholde den Tilstand, at Landbrugets Ejendomme er sat til en Jordværdi, der er langt lavere, eller i alt Fald noget lavere, end den virkelige Handelsværdi, for det bevirker kun, at andre Klasser indenfor Befolkningen ser den Uretfærdighed, der begaas overfor dem, derved, at de bliver beskattet efter deres virkelige Indtægt, efter deres virkelige Formue, medens der ikke gaas saa strengt frem overfor Landbrugerne. Dette har Indflydelse ikke alene paa Skatten af Jordværdien, men ogsaa paa Beskatningen af Formuen. Naar en Mands Ejendom er ansat i Ejendomsskyld 50 000 Kr. lavere, end Ejendommens Værdi er i Handel og Vandel, saa vil det betyde, at han er fri for